

BISERICA și ȘCOLA.

de biserică, școlastică, literară și economică.

Eșe odată în săptămână: DUMINECA.

Prețul abonamentului:

În Austro-Ungaria pe an . . . 5 fl.—cr.
 „ „ „ jum. an . . . 2 „ 50 „
 În România și străinătate pe an . . . 7 „ — „
 „ „ „ j. a. 3 „ 50 „

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
 cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200—cuvinte
 4 fl. și mai sus 5 fl. v. a.

Correspondențele să se adreseze la Redacțiunea dela

„BISERICA și ȘCOLA“

Îar banii de prenumerațiune la

— „Tipografia diecesană în Arad.“ —

Cu 1 Iulie a. c. jurnalul „BISERICA și ȘCOLA“ intră în semestrul al II-le al anului curinte.

Rugăm dar pe on. abonenți a caror abonamente expiră cu finele lui Iunie, să binevoiască a-le renoi de timpuriu ca să nu fim siliți să întrerupe trimiterea jurnalului.

Asemenea rugăm și pe abonenți în restanță la prețul jurnalului pe semestrul trecut, ca să achiteze datoria lor, cât mai curând la administrațiunea tipografiei diecesane.

Redacțiunea.

Roma și biserica Românilor.

(Continuare și fine. *)

Multe, foarte multe am avé de reflectat asupra făimosei broșure a Dnui protopop I. Marcu, vom restringe însă a cerceta aci teoria ce susține, relativă la dezvoltarea culturală și progresul intelectual al Românilor, pre care Revelația sa le atribue ca un merit exclusiv al uniunii cu Roma. „Limba română, dize D. Protopop, mi de ani a trăit la popor, și ea frumoasă limbilor, nu și-a aflat maeștri, cari se olice la stare de cultură; după ce o parte din români au devenit în relațiune cu Roma, și spiritul latinității a inspirat clerul român, membri acestui cler, și primii cei educați la Roma, au ales maeștri aceleia. Dezvoltarea limbii române e lucrarea spiritului latin, anume spiritului de cultură al bisericii Romei.“

Se înțelege, fraseologii ca acestea sunt potrivite a excita sentimentalismul omenilor naivi a celor necunoscători de istoria literaturii culturale noastre naționale, dar omenii seși și cari cunoscă barem în câtva istoria culturii și literaturii române vor fi genați de ase-

menea erori divulgate cu intențiunea de a seduce opiniunea publică în profitul propagandei uniute

Fără a ne atinge de gloria celor trei apostoli ai culturii naționale, formați în Roma, Clain, Șincai și Maioru, caută să reflectăm, că acești mari barbați au trait din norocire într'o epocă, când Români aveau o literatură cultivată cu multă diligență mai bine de un secol și jumătate. Era dar în geniul poporului român, ca limba și cultura națională să meargă progresând, și relativ cu starea de mai înainte să atingă punctul mai înalt de dezvoltare prin zelul și activitatea marilor literați Clain, Șincai și Maioru. Însă a prezenta dezvoltarea culturii și literaturii naționale ca un produs exclusiv al uniunii cu Roma, acesta însemnează a falsifica istoria, lucru de care singur Șincai s'ar scandalisa, când s'ar scula din mormânt.

În adevăr, Clain, Șincai și Maioru n'au făcut altă, decât au pașit în urmele antecesoriilor lor, Metropolitul Dositeiu, desterul manuator al limbii române, cronicarii Mironu și Nicolau Costin, Dimitrie Cantemir, Niculcea și alții din secolul 17. Acestia împreună cu contemporanii lor ni-a creat limba națională, iar Clain, Șincai și Maioru au meritul și gloria de a fi făcut cercetările științifice spre a întări acestu clenodiu sacru pentru timpii venitori. Așadar se aduce cea mai mare insultă națiunii române, când cineva revindă influința spiritului latinității în cultura națională, ca un deposit pentru Români uniți cu Roma, socotind pe cei ortodoksi lipsiți de acestu spirit viu-făcător; pentrucă spiritul latinității este visteria comună a națiunii fără privire la credințele religioase. Deci trebuie bine deosebitu spiritul latinității de către spiritul bisericii de Roma, acestu din urmă nu-lu contestăm conaționalilor clerici gr. cat. dar se băgăm samă, că numai res-

*] A se vedé „Biserica și Școla“ nri: 20, 21, 22, 23, și 24

pingând influința spiritului bisericeii papale, și primind influința spiritului curat latin, au putut să ajungă la Români Clain, Șincai și Majori, acea ce sunt ei astăzi!

În adevăr nime până acum dintre filologii nostri n'au aflat monumentele latinității Românilor nici în *Falsele Decretale* nici în *Bulevialele Papiloră*, ci la auctorii romani ca Varro, Quintilian, Aulus Gellius, Cicero și alții, cu cari Roma Papiloră nu are nici o legătură mai de aproape ca noi Români. Și așa tocmai din privirea culturii și civilizației române, Români n'au trebuință a se pune în relație cu biserica Romei, ci cu *tradițiunea latină*. —

Să trecem acum la cestiunea cea mai importantă privitoare la relațiunea bisericeii Românilor cu biserica Romei, cestiunea *politico-socială*. Teologii bisericeii unite, în general și în deosebi D. Protopopu Marcu susțin nerovocabil, că uniunea cu biserica Romei este singurul mijloc pentru consolidarea și fericirea, cât și pentru conservarea existenței noastre ca națiune! „Prin relațiunea (uniunea) cu Roma asupririle Rușilor și Grecilor ar înceta îndată ca prin o putere mai înaltă,” dice D. Protopopu gr. catolic. Iar pentru ca să determine chiar și pe Români din România pentru uniunea cu Roma și ruperea relațiilor bisericeii ortodoxe române cu celelalte bisericeii ortodoxe, onor. D. Protopopu Marcu descrie cu un fel de patos pericollu, ce rezultă pentru Români în genere din asemenea relații religioase: „Români din România se țin de biserica greacă ortodoxă, și se bucură că biserica lor, precum dicu, e autocefală. Însă Ruși tot pe terenul bisericeii grecesci ortodoxe apasă pe Români din Besarabia, precum Grecii pe cei din părțile Turciei, și dacă le va succede, a-nume la Ruși, a desvesce pe Români din Besarabia din romanitatea lor, cine pôte nega că acel proces de nimicire nu-l vor întinde tot pe acel teren și la Români din România și din alte părți? Până când dară ritul ne rămâne grecesc, de și tradus pe românie, grecesci și toate instituțiunile bisericesci, suntem amenințați în însași existența noastră, și biserica română nu e altă decât un ram stârp pe arborele nefructifer al bisericeii grecesci.”

În citatul acesta sunt remarcabile cuvintele, cari tradéză pe față tendința clerului unită de a abroga încă și cultul și disciplina bisericeii orientale, când omenii de bună credință asigură că biserica unită ține strict la obiceiurile și disciplina bisericeii orientale, moștenite dela biserica ortodoxă de care s'a desbinat. Iar afirmațiunea că uniunea cu Roma este singurul mijloc pentru consolidarea și conservarea exis-

tinței naționale a poporului român, mai cu samă astăzi în secolul nouăsprezece, trece ca paradox! Și este de mirat cum zeloșii apostoli uniunii, nu vedu pericollu pentru Români altă reea, decât în comuniunea lor cu bisericele ortodoxe ale orientului, ba este chiar ridicol când dênșii vorbesc de desnaționalizarea și absorbirea elementului român prin elementul grecesc și cred că Români, o națiune compactă de milioane, pot fi desnaționalizați prin Grecii, care constitue o populațiune abia de 2 milioane! Nașă vorbă, abuzuri pot să facă și Patriarhii Constantinopolului, precum este sciut că au făcut și Patriarhii Romei, dar cu toate acestea biserica orientală nici o limbă, nici chiar elină nu este dogmatizată ca limbă exclusiv sericescă, precum este în biserica Romei latină.

Cu totul altcum stă cestiunea în respectul marelui imperiu rusesc. De aci pôte veni în adevăr, pericollu asupra Românilor, cine garantéză că asemenea pericollu nu pôte veni și în cazul când Români ar fi în relație cu Roma Papiloră? Ba, dupre noi, invasiunea și evismului în țările române ar fi numai consecință inevitabilă a uniunii cu Roma. Exemplu viu este Polonia! Nefericita țără cădu victimă Papiloră și sateliților sei! căci trecând o parte din ortodoxii Poloniei la uniunea cu Roma, Curia papală face din Polonia un centru al propagandei pentru orient în genere și în special pentru Rusia.

De aci persecuțiunile contra ortodoxiei, eschiderea lor dela ori-ce soi de oficii și neficii, luarea bisericeilor și averilor lor și transpunerea acestor averi în proprietatea catolicilor. Persecuțiunea ortodoxiei și neîntretinutul ei strigat de ajutoriu se continuă până când vocă pe Rusia ca se vină întru ajutoriu necerocitorilor împilați. Șfirsitul a fost totala împărțire și nimicirea Regatului Poloniei. Și, cum nenorocitul popor polon n'ar fi espul din destul cu sângele se păcatul încrederea sale orbe în șarlatania papală: cupa amară a nimor o bea până în fund în timpul ce re succedéză. Elu o bea pentru că rămâne în certinuu orb și se lasă a fi condus de aceia, cătă l'au dus la perire. Revoluțiunile ce se însă începă nu sunt de cât fétul preoțimeii papale, care fanatiséză pe aristocrație și popor. Și, ca tele de mil, ce cadu jertfa intrigelor nesocotite ale acestei preoțime egoiste, încă nici astăzi n'ajunsă să capaciteze pe Poloni despre bine ce le-a venit și încă le mai pôte veni de la Roma Papiloră.”¹⁾

¹⁾ Simeon Popescu: „Desvoltarea Primatului papal” 139—151.

Esemplul Poloniei, dicem și noi cu ono-
 rabilul auctor citat, ar trebui să fie un pe-
 rog pentru toate statele și națiunile, în specie
 pentru Românii din Austro-Ungaria, cari în is-
 toria uniunii polone pot ușor găsi istoria uni-
 oanelor române.

Dar ca să nu avem cauză d'a aduce sôrtea
 a Poloniei ca învățatură pentru Români în pri-
 dea politice lor religioase, istoria de o sută
 de ani, a uniunii române din Transil-
 vania, ar trebui să ni prezente toate probele și
 Comunității dezvoltării și prosperității politice-națio-
 nale a Românilor prin relațiunile lor cu Roma.
 În uniunea, afară de unele folose, pe terenul
 cultural, ea nu aduse nici o îmbunătățire în
 viața politică a Românilor. Din contra, vedem
 ierarhia bisericească lucrând adeseori în di-
 recțiune anti-națională. Papiu Ilarian ne spune
 în istoria sa, că în curtea Episcopului Leményi,
 la mörtea Episcopului Bobu (1830) a ținut
 o vorbă unghurească în biserica Episcopiei din
 Sibiu, nu se vorbea altă limbă decât cea un-
 ghurească. Ba, acestu Episcopu a mersu așa de
 departe cu tendințele sale de desnaționalizare, în-
 susecându-se însuși a cerut dela guvernul Transilvanu
 să dea a traduce cărțile liturgice românești în
 limba maghiară.

Să lăsam însă, ca această stare de deca-
 dență a simțimentului naționalu la clerul înaltu
 al bisericeii unite, se ni-o descrie fericitul P.
 Parnell: „Limba unghurească începuse a-se întro-
 duce chiar și în administrațiunea cea internă a
 bisericeii românești. Episcopul Leményi pe la
 anul 1841 a cerut voie dela guvernul transil-
 vanu de a tipări în limba unghurească nise cărți
 liturgice românești traduse în unghuresce de un
 traducător român din Secu, care nedobândindu-
 o dela guvernul ce-i dade răspunsu, că guvernul
 nu amestecă în riturile bisericești, Episcopul
 impetorsă cu rugăminte sa cătră Archiepisco-
 pul bisericeii unghuresce din Strigonia, care ne-
 spuse că preotul și poporul român de sute de
 ani se rugă și cântă în limba națională, flă în-
 arăc: „cu ce drept se servescu Românii cu
 o limbă românească în cele Dumnezești? (quo jure
 in car Valachi in sacris lingua valachica?) așa
 ia, cătând voia de nicăiri fu silitu a lăsa lu-
 bra într'atâta, *) unu lucrul! de care și însuși
 le, zzy, când s'ar scula din mörți, s'ar mira,
 și, să schimbatu timpurile, de acum cere voia
 unghurești Episcopul Românilor a traduce
 și în bisericești în unghurești, când înainte cu
 bini ani Ungurii îi făcuse pe Români a-și
 face liturgia în limba națională.“ 2)

Ce dicu confrății dela „Fôia bisericească“ din Blas: cum
 secesse faptul acesta cu tradițiunile naționale ale
 bisericeii unite? Aut.

A. Papiu Ilarian; „Istoria Românilor“ pag. 122—125.

Evident că periclitarea limbei și existenței
 naționale a Românilor pöte se vină nu atât din
 comuniunea religioasă cu Grecii și Ruși ortodoxi,
 cât mai cu samă din comuniunea religioasă cu
 Roma papală, ale carei tendințe, sunt de a con-
 topi toate popörele într'o turmă cosmopolită, sub
 unu șefu politicu-bisericescu, Papa. În adevăr,
 istoria cât și actualitatea probază că politica Pa-
 pilor nu fost d'a întemeia ci numai a distruge
 independința și existența statelor naționale! Exem-
 plul avem în lupta pentru independința națională
 între Fenienii irlandezi și între guvernul britanicu.
 Acesta dădu ansă Pontificelui Leone XIII a-se a-
 mesteca în afacere și a desaproba atitudinea Irlan-
 dezilor, oprindu într'unu modu formalu preoților
 ori-ce amestec în cauza națională a poporului.
 Urmarea a fost că poporul irlandesu și clerul
 seü, pătrunsu mai multu de simțimentulu națio-
 nalu decât de supunerea cătră Papa, nu luă
 nici într'o socotință ordinul Curiei papale, decla-
 rând solemn că ei „primescü numai religia nu
 însă și politica Romei,“ și că „Papa este capulu
 bisericeii catolice, iar Parnell este capulu biseri-
 ceii politice.“

Biserica Românilor dar, tocmai pe consi-
 derațiuni și motive politice nu trebuie să caute
 rașimul în subordinarea sa bisericeii papale, ci
 în confederațiunea bisericeilor naționale ale resă-
 ritului. Biserica de Orientu, credincioasă princi-
 piilor divine de armonie și frățietate a popöre-
 lor, constituindu-se prin canönele sale într'o
 societate federativă, acordă tuturor naționalită-
 ților dreptul d'a avé bisericeii naționale și in-
 dependente întotü ce privesce administrațiunea și
 disciplina lor, și numai în ce privesce legisla-
 tura lor le chiamă la unu comunu acord, în si-
 nódele ecumenice.

Unu Român însă ignorantu de constituți-
 unea fraternității ce a proclamatu Iisus Christosu
 pe Golgota votescü a imita principiile anti-națio-
 nale, anti-creștine sub nise frumoșe pretexte de
 naționalitate, pentru a se mânca și demica între
 sine în paguba națiunii și în folosul inamicilor!
 Acestia uitând că mărirea lui Stefan și a lui Mihaiu
 era basată pe ortodoxie, pe solidaritatea cu toate
 popörele ortodoxe a le Orientului, declară res-
 belu neimpăcatu politiceii străbune a lui Stefanu
 celü Mare. Lorü le trebuie, după cum dice Prea-
 sântitulü Filaret Scriban, nou calendaru român,
 nouă biserică română, nouă religiune română, noi
 Moisiu fără Sinai, noi Christosi fără Golgota,
 tinđind astfel a rupe biserica română dela fede-
 rațiunea religioasă cu bisericeile naționale din Ori-
 entu, și a face din România în locu de Piemon-
 tulü Orientului, o nouă Polonie!

Românii cei cu bunu simțu vor respinge și
 vor combate cu energiă asemenea tendințe peri-

culose. Biserica română ființază deodată cu națiunea română, nu are trebuință a fi de nou înființată, și ca biserică ortodoxă ea este națională și independentă în România cât și în Austro-Ungaria. În Patriarhia Constantinopolei bisericile naționale ale Orientului recunosc numai un centru moral al ortodoxiei. În urmare, Românii resping deopotrivă ori-ce ingerință și jurisdicțiune străină în afacerile bisericești lor, și vor respinge mai cu samă impunerea jurisdicțiunii unui șef de drept divin, și cu pretensiunea de reprezentante infalibilă a totă biserica. Viețuind însă în Orientul ortodox, Românii trebuie a viețui după moravurile ortodoxilor, conform proverbului înțelept a vechilor Romani: *Si Roma viveris, romano vivito more!*

V. Mangra.

Sinodul eparchial din Arad.

(Continuare și fine.)

Sedința X. s'a ținută în Arad, la 30. Aprile, (12 Mai), 1883, după amăzi. Președinte Prea Sântia Sa Domnule Episcop Ioan Mețianu. Notariu: Georgiu Lazaru.

Se cetesce protocolul ședinței a IX-a și se autentice.

Reportul comisiunii organizătoare Nicola Zigre, cetesce din punct în punct statutele fondului preoțesc. (Întrerupem darea de seamă despre desbaterile sinodului asupra acestor statute, voind a-le publica în totă estesiunea. Red.)

Sedința XI s'a ținută la (1/13. Mai), 1883. Președinte: Prea Sântia Sa Dl Episcop Ioan Mețianu. Notariu: Augustin Hamsea.

La ordinea zilei este reportul comisiunii bugetarie, carea prin referințele ei Ioan Moldovanu arătă, că a staverit pre baza conspectelor de prezență portate de biroul sinodului, după usul și dispozițiunile de mai nainte competența în diurne și viaticu a fiecărui deputat; astfel la propunerea comisiunii, sinodul votează competența de diurne și viaticu a fiecărui deputat cu acea observare, că în cât unii dintre deputați nu ar participa la ședințele ținându în ziua din urmă, competența pre acesta și se li-se detragă.

Urmază la ordine reportul comisiunii petiționarie, carea prin referințele Ioan Groza cu privire la petițiunea deputatului Emeric Andreescu de a-i se da concediu pre durata sesiunii actuale propune, și sinodul acordă concediul cerut.

Rogarea comunei Budințu de a i-se acorda un ajutoriu în suma de 50 fl. spre a și potă provede școla cu recuisitele necesare, se transpune Consistoriului spre a-o lua în considerare.

Rogarea comunei Ohaba lungă de a i-se acorda un ajutoriu, ca se și potă repara biserica, se transpune Consistoriului pentru luare în considerare.

Rogarea învătătorului deficient Petru Bozganu din Măndrucu de a i-se acorda un ajutoriu, se transpune Consistoriului pentru luare în considerare.

Urmază la ordine reportul comisiunii pentru fondurile comune, carea prin referințele ei Georgiu Dringău, reportându asupra operatului substernut

din partea comisiunii sinodale esmise din partea nodului din anul trecut și constatându, că a comisiune n'a procesu conform înviațiunilor sinodului, la propunerea comisiunii înbinată cu amesturamentu propus de deputatul Dr. Georgiu Popa Sinodul enuncia: Față de comisiunea sinodala misă sub Nr. prot. 260 din an. trecut pentru comisiunea socoților epitropiei provisorie a fondurilor comune pre anul 1881 se susține decisul luat sinodul din anul curentu sub Nr. 137 și pentru epitropia provisorie a fondurilor comune față observările făcute de comisiunea revetătoare potă face reflexiunile, reportul comisiunii din punctu conspectului despre rezultatul reviziunii se esdează epitropiei, ér în cea ce privesce pretensiunile diurne restante a-le esmisului acestui Sinodului Stanescu, Sinodul votează diurnele, ce le are restate pe zilele spuse în reportul generalu, și epitropia provisorie se avisază a-le asemna spre escontarea la cassa sa — punându în conta acestei diecesi ér spesele esmisilor din diecesa Caransebesului aiei nu se aprobă, ci remâne ca diecesa de acedispună în acesta privință din bugetul se.

Urmază la ordine reportul comisiunii organizătoare carea prin referințele ei Nicola Zigre cu privire la conclusul congresual de sub Nr. 118 din anul 1881. în privința arondării protopresbiteratelor lor, și în legătură cu acesta cu privire la președintele Consistoriului din Arad în privința comunelor a protopresbiteratului nou arondându Consistoriul propune, și sinodul enuncia: De órece proiectu de arondare alu protopresbiteratelor din acestu district este aprobatu din partea congresului naționalu ricescu — se avisază ambele consistorie congresuale sinodale de sub Nr. 193 din 1882 a în lucrare arondarea nouă a protopresbiteratelor cu începere dela 1. Septemvre a. c. avându în elaboratul de arondare după conclusele referitorie la staverirea acestei arondări, și alu la tóte comunele parohiale subalterne pe lângă observare, ca comunele marginase în sensul sinodului congresualu, în cât și-ar considera interesele lor alterate prin noua arondare, au dreptu a se pe calea concernintelu consistoriu la acestu sinod eparchialu în terminu de unu anu dela publicarea.

Totu de odată se avisază ambele consistorii atât a supra dificultăților obvenite la efectuarea arondării, cât și asupra reclamării singuratiunilor comune marginase, pe lângă înaintarea acestora față propunerii speciale procsimului Sinodului eparchialu, ér în cât după efectuata arondare vre unu protopresbiterale ar voia schimba numirea, sau centralu alu, respectivulu protopresbiteratului nou datu, consistoriulu cencerninte va avé a ascultatulu, ca pre reprezentanța legală a respectivulu protopresbiteratului nou arondat, ér votulu a celui protopresbiteral pre lângă propunere speciala din partea sa a-lu presenta procsimulu sinodului eparchialu.

Cu acestu conclus se consideră de esde de resolute atât esibitul intrat în cauza petiției protopresbiteratului Chișineu, cât și propozițiunea resuscitată în conclusul congresualu în privința mirei protopresbiteratului Hasiășului.

Cu privire la conclusul congresualu Nr. 186 din 1881 referitoriu la esplicarea din statutulu organicu la propunerea comisiunii Sinodului ia la cunoscință conclusul congresualu alu provocat, avisându se ambele consistorii

partea publica Sinódelorū protopresbiterale și tuturorū orga-
nizatorū subalterne spre scire și acomodare. Totū de
și s'au hotărât prin acestū concludsū congresualū se redică din
amestecul dispusețiunilor speciale, din regulamētulū si-
gnificativ, sustătatorū în privința votisării la alegerea
protopresviterū.

Cu privire la proiectulū literilorū fondaționalū
fondațiunei fericitei Elena Ghiba Birta, comisiu-
nă propune și Sinodulū enuncia: Literile fondațio-
năle prezentate de comitetulū administrativū fonda-
ționalū se aprobă, cu acea observare, că la punctulū
tore se să se mai adaugă următorele: „membrii nouă ale
lini prezidi în comitetulū administrativū au se fiă bărbați
și se să religionea greco-orientală, romană, seū greci din
și se să eparchiă.”

Cu privire la propunerea deputatului Michaiū
Zigre de a se sterge taca pentru ședulele protopres-
biterale dela cununii și a se înlocui prin o „convențiā
protopresbiterală” eiectândă pe comunele bisericesci,
se asemene să se stergă taca de 50 cr. dela cununii,
și se înlocuiescă prin adaugerea unei jumetăți de
șeraci la contribuiriile eiectate pre credincioși pe
séma fondului generalū diecesanū, la propunerea comis-
iunei sinodulū enuncia: În considerarea că taca pen-
trū ședulele protopresbiterale dela cununii este într-
o măsură prin dispozițiuni vechi, ér taca de 50 cr. dela
cununii pre séma fondului generalū diecesanū este
introdusă printr'unū concludsū sinodalū anteriorū, pre-
zidi și în considerarea că aceste tacste se potū încassă
cu dificultate cu atât mai vêtosū, că casatorinđii
șeraci se scutescū dela solvirea astorfeliū de tacei
prin introducerea unei nouē contribuiri și eiectării pre
credincioși nostrii, ar întimpina multe greutăți, și
șeracii nu s'ar potea încassa: Sinodulū decretēză
se sustinē și pe viitorū dispozițiunile și usulū în
privința atāt în privința tacei pentru ședulele proto-
presbiterale dela cununii, cât și în privința tacei;
de 50 cr. ce se încassēză dela cununii pre séma fon-
dului generalū diecesanū.

Sedința XII. s'a ținutū în Aradū la 13. Maiū,
1883. după amēdăđi, sub presidulū Ilustritāđii Sale
Episcopū Ioanū Meșianū. Notariū: Dr. Nicolaū

Punēndu-se la ordinea ăilei alegerile, decretate
în concludsele anteriori, mai nainte de tôte în urma
propunerei lui V. M. Stanesco, Sinodulū decide cumcă,
delegațiunea fondurilorū comune nu potū fi aleși
membrii actuali ai Epitropiei fondurilorū comune, și
se alegă pe lângă membrii ordinari ai acesteia delegațiuni
se alegă și doi suplenți.

După acēsta purcedēndu-se la actulū alegerilorū
în votisare secretă, cu ședule, sinodulū nainte de
decreta următorele alegeri: în delegațiunea pen-
trū împărțirea fondurilorū comune se alegū 9 membri
ordinari și 2 suplenți; — în Epitropia fondurilorū
comune se alegū ca membri 2 mireni și 1 preotū —
în fine în senatulū epitropescū 2 asesori onorari,
un mireni. Mai departe constatāndu-se numărulū
deputațilorū prezenti trei-deci și șese, pentru alegere
decreta o majoritate absolută de 19 voturi. După
votisare și scrutiniū, Sinodulū declară de aleși:

I. Pentru delegațiunea fondurilorū comune: 1.
membrii ordinari: Vasiliū Mangra, Lazarū Ionescu,
Gheorghe Beleşū, Georgiū Crațiunescu, Dr. Nicolaū
Zigre, Demetriū Bonciū, Nicolaū Zigre, Ioanū P. Des-
seanū și Georgiū Dringou; 2 Membrii suplenți: Ge-
orgiū Lazarū și Iosifū Botto.

II. Pentru Epitropia fondurilorū comune, mem-
brii: Davidū Nicōra, Atanasiū Tuduescū și Moise
Boșșianū.

III. Pentru Senatulū epitropescū membri: Au-
reliū Suciu și Georgiū Feferi.

Sinodulū avēndū în vedere usulū de până acumă
și servițiile făcute de Ioanū Moldovanū fost asesori
ordinariū la Senatulū epitropescū, în urma propunerii
făcute din partea înaltulū Presidiū, autorisēză Con-
sistoriulū se-i voteze și de o remunerațiune cuvenită.

Preasânția Sa Domnulū Episcopū președinte
aduce la cunoștința Sinodulū că a aprobatū și aprobă
alegerea de referinte în senatū strinsū bisericescū alui
Augustinū Hamsea urmată în sensulū decisulū de
sub Nr. 144/881 sinodalū. Sinodulū primesce aprobarea
acēsta spre scire.

Pentru autenticarea protocoelorū Sinodulū alege
în comisiunea de autenticare pe toți membrii sino-
dalū cu locuința în Aradū.

Termināndu-se afacerile sinodulū din sesiunea
sa de față, — deputatulū Ioanū P. Desseanū esprimă
Preasânției Sale Domnulū Episcopū președinte mul-
țămita adincă a întregulū Sinodū, pentru îngrijirea
sa părintescă și ostenețele, ce pune spre binele și
prosperarea cauzelorū noastre bisericesci, școlare și
fondaționale. Sinodulū ascultāndū cu o via aderare
aceste espresioni de mulțumita, decide a se trece
aceia la protocolū.

După aceste Preasânția Sa Dlū Episcopū ca pre-
ședinte alū Sinodulū, reasumāndū gravele și înpor-
tantele debateri și hotăriri ce s'au adusū în sesiu-
nea actuală, mulțumescē Sinodulū pentru sprigini-
rea, ce a întimpinatū și de asta dată din partea sa
și cerēndū dela atotū puterniculū Dumnezeu binecu-
vântarea sa preste aceste lucruri. Declară sesiunea
acēsta sinodală de închisă.

Visitațiunea canonică

*Prea Sântiei Sale Domnulū Episcopū diecesanū
Ioanū Meșianū.*

Între mijlocele, ce Prea Sântia Sa Dlū Episcopū
și-a alesū spre rēdicarea eparchioțilorū se, visitațiunea
sale canonice întreprinse de dēnsulū prin diferitele
părți ale diecesei, din anū în anū se adevărescū a fi
negreșitū cele mai nimerite și între cele mai folosi-
torie. — Sute de ani au trecutū și credincioșii orien-
tali romāni din provinciā nu s'au bucuratū de mân-
găierea d'a vedea în mijloculū lorū pre Părintele și
Archiereulū lorū, este deci prea naturală și deplinū
motivată bucuria și din acēsta căldurōsele și demonstra-
tivele ovațiuni de primire, cu care până și comunele
cele mai mici și mai serace se întrecū a întimpina
pre Archieleulū lorū, carele vine în numele Domnu-
lui, la celū seracū precum și la celū bogatū, la celū
micū ca și la celū mare.

Generațiunea de astăđi nici măcar din tradițiuni
nu știe, ca antecesori Archieleulū Ioan din Aradū
se fi făcutū visite canonice după vre-o sistemă ore-
care saū se fi cercetatū anume mai multe parochii
deodată, înseși datele despre sântirea bisericelorū
dovedescū, că Archieleiū nu prea cercetaū turmele
lorū din provinciā.*) — Nu pentruca se ascriū cumva

*) Ceremū seusa Dlū Corespondinte dacă reflectāmū la a-
cestū locū în interesulū adevărului, că Episcopulū Sinesie alū Ara-
dulū a visitatū în 1768 tôte comunele parochiale din Biharea, pre-
cum arată unū ăiarū din arhivulū celū vechiū consist. Red.

de vinovățire pentru reparații episcopii această omisiune; împrejurarea această din prezente o atingă numai pentru o simplă asemănare cu trecutul și pentru d'acoste vre-o învățatură din ea. — Au fost astfel timpurile, încât nu s'a luat în nume de rău episcopilor, că nu s'a născut pentru luminarea turmei lor; cine ar și putea pretinde dela un episcop s'ebă ca să se îngrijască despre luminarea poporului român, știind că această luminare deodată învolve în sine scuturarea jugului ierarhiei serbesci. Afară de aceasta și împrejurări politice cu deosebire tendințele episcopilor gr. cat. din Oradea-mare, sfortările acestora d'asplă staulul turmei lor cu oi înfiate de morbul proselitismului, care a domnit între români din Ungaria și Ardélă cam un secol și jumătate, — sunt destule scuse pentru episcopii din timpulă trecut, când așa dicându cu mâinile legate și cu călul pe gură erau necesități a privi cum un episcop unită ca M. Covaciū, Darabanth și Erdeli înșiși făcu pre coteșii neșutelegerilor între români, cari protegiați de puterea lumescă cu forța deschidă bisericile noastre și neinvitați de nimenea, ținū acolo cuvintări și făcu apeluri de îndemnare spre a părăsi români legea lor strămoșescă și să se lipsescă de cea apusenă „unica mântuitoară.” — Ce deschilinire între atunci și acum! Ioanovic episcopul Aradului într'o ieremiadă a sa se plânge cum dînsul n'a fost tolerat în Oradea-mare, între eparhioții sei, ci i-s'a pus terminu de 24 ore, ca se părăsescă cetatea și și dînsul fu silit între lacrimi a-și scutura pravul de pe încălțămintele sale fără ca măcar un eparhioțu alu său se aibă voia și îndrăsnire a-lu petrece până la marginea cetății: Ioan Episcopul actualu alu Aradului, când intră în Oradea descălecă în reședința episcopului rom. cat. cu carele începe frumosu sub un acoperemintu! Atunci eram timbrați de schismatici, ignoranți, eram cu desevrșire despiciți în față neortodoxilor: astăzi eppul nostru e portat pe umerii lor când vine la noi, preoții romano și greco-catolici iesu în vestmîntu s'erbătorescu în calea episcopului nostru, i adresază cuvinte de binevenire și ascultă cu atențiune și aprobă învățăturile ce le profesă între eparhioți! Noi însine cu pietate și mângăiere ascultăm fără temere de insultă toate învățăturile și ne bucurăm că vedem în fruntea bisericii noastre un bărbat demn următoru alu arhierilor celor mari, cunoscuți în istoria bisericii ca stîlp ai ortodoxiei.

Dar visitarea canonică arhierescă nu numai în formă; ea are și în esență eflusu său binefăcătoriu. Se repară bisericele și școlile, preoții își aduc în rîndu arhivele oficielor, învățătorii se silesc a regula învățămîntul scolariu, epitropii parochiali se prepară a sta gata la ori-care întrebare, se împacă cei certați, se umilesc celu trufașu, se îmboldesc spre mișcare celu nepusțitu, totul se mișcă, cu totu simțu că îi interesă ziua, ce se apropiă. Și în așteptările sale nimenea nu se înșelă; ochiul ager alu arhierului le vede toate, vede ordinea din biserică, sporiul din școlă, ținuta poporului, și sub împrejurarea acestora își îndreptă cuvîntul său cătră popor învățându și îndreptându cu cuvinte părintesci, cu vorbe blânde și adevărate după cum i-dă lui Duhul sântu a grăi. Unu ascultătoriu nu rămâne neatinsu, nepetrunsu de adevărurile și de sfaturile audite: cu pietate și cu zdrobire de inimă primesce cuvîntul și nu rămâne unul, carele se nu ducă cu sine suvenirile cele mai plăcute și edificătoare. Ani peste ani

vor trece și poporul totu va aminti în convenisale povețele ce le-a capetat dela Arhierul

Iată dară pentru ce am quis la început, că vortările canonice ale Prea Sântiei Sale Episcopului Ioan Mețianu sunt binemerite și binecălcuate pentru deșteptarea eparhioților sei. Recunoștința noastră se-i fiă respata pentru ele.

(Va urma)

Reuniunea învățătorilor din despărțămîntu Bocșei.

Reuniunea învățătorilor gr. or. din despărțămîntul Bocșei în diecesa Caransebeșului a avut în ziua Înălțării Domnului după amedei adunare școlă confesională din Recița română, la carea participat 12 învățători, unu preot și alți 8 membri fundatori și ajutatori adevă 21—23 din membri, aprôpe jumătate. Această dovedescă totu ore-care progresu pre lângă adunările de mai năru la cari abia participa 6—10 învățători singuri.

Temele, despre cari s'a tractat, au fost:

1) „Cestiunea pedepselor în școlă.” Această temă dinpreună cu cele următoare două sunt pe adunarea generală, tractate numai prealabilmente.

Pentru delaturarea a ori ce pedepse din școlă a vorbitu învățătoriu Ion Simu din Recița montană propunendu a-se face responsabili părinții respectivi școlariilor prin lege despre abaterile acestora dela legile bune și dela ordinea școlară. Părinții prin această îndatorire legală voru fi îndemnați a-se ocupa mai cu deadinsul de copii și de creșterea lor și voru înceta de a-se face înșiși pre școlă exemple crescerei rele în familiă; iară școlă va fi scutită de multe neplăceri și învățămîntul va fi mai tîgă timp.

Nime nu l'a sprijinitu.

Pentru susținerea pedepselor în școlă au vorbitu învățătorii: St. Albu — Recița română, Petru Borcanu — Binișu, Romulu Ancușă — Ramna, d. merciant Nicolaevicu G. — Recița română etc. gîndu de referente pentru adunarea generală pre Stefanu Albu.

2) „Gramaticile române în școlă populară.”

La această cestiune s'a vorbitu multu despre școlă și școlă, care l'ar fi avut propunătoriu ei adunarea generală dela Ciacova.

Președintele a deslucitu, cumcă această întrebare s'a făcutu față cu momentele, ce gramatică unei școlă populare trebuie se le intrunescă, d. e. momentulu învățării legilor limbei cu acela alu cunoșterii cantității câtu de mari, posibile a ei, bună oră cum se află acestea în gramatica de d. Măndreanu, cum și exerciție pentru vorbirea și scrierea corectă a limbei materne.

Adunarea însă a trecut la ordinea zilei.

3) „Cestiunea catechismului.”

Această cestiune a preocupat adunarea cu totul din altu punctu de vedere, de cât celu pedagogic. Învățătorii pare-că invidiau pre preoți, că luându-se din sarcina acestora și punendu-se între celora catechisarea acestia vor putea comotisa câteva ore mai multu pre săptămână. Laicii încă aproba luarea catechisării dela preoți și nici unu altu nu voia se trateze cestiunea din punctu de vedere alu școlii și învățămîntului.

Suplementă la „BISERICA și ȘCOLA.” Nr. 25.
Anul VII. — 1883.

Se escrie concursu pentru vacanta parochia de a III clasă din comuna rom. gr. or. *Abramul-superior*, cu filiele *Chiribisă* și *Cohană*, în protopresbiteratul Luncei, cotul Bihor, sistemisată cu dotațiune de 548 fl. 80 cr. v. a. la aprobarea Veneratului Consistoriu eparhial gr. or. Oradanu dto 29 Maiu a. c. Nr. 313 B. cu terminul de alegere pe 17/29 Iuliu 1883.

Aspiranții la acesta parochia sunt avisati re-cursele lor ajustate conformu stat. org. și Regula-mentului pentru parochii adresate comitetului paro-chialu din Abramul sup. a-le substerne M. On. D. Ioan Lazeu parochu comisariu Consistorialu per Mar-gitta p. u. Széplak în Szöldobagy, până la 16/28 Iuliu a. c. căci cele mai târziu intrate nu se vor considera, iară până la alegere, în vr'o Duminecă ori serbătore se presenta în sânta biserică din parochia matre spre a-și arăta desteritatea în cântări și tipicu.

Abramul-sup. la 8 Iuniu 1883.

Comitetul parochialu.

In conțelegere cu mine: **Ioan Lazeu**, m. p. parochu comisariu Consistorialu.

Nr. 66.

Pentru ocuparea postului învățătorescu dela școla conf. gr. or. rom. din comuna *Cuvin*, protopresbitera-tulu Vilagoșului se escrie concursu cu terminu până la 24 Iuliu 1883 st. v. în care și se va ținea și alegerea.

Emolumintele sunt: în bani gata 252 fl. 27 ju-gere de pământu arătoriu comasatu, 41 de metri cubici lemne de focu, din care se va încălzi și școla, 24 fl. pentru servitoriulu școlei, 5 fl. pentru participare la conferință, cortelu liberu cu grădină de legumi.

Doritorii de a ocupa acest postu sunt avisati, re-cursele lor instruite în sensulu stat. org. bis. a-le adresate inspectorului cercualu Georgiu Popoviciu în Mènes per Gyrok.

În fine se recere ca aspiranții până la timpul alegerei să se presinte în careva Duminecă ori serbătore la sânta biserică din respectiva comună, spre și arăta desteritatea în cantu și tipicu.

Cuvinu la 12 Iuniu 1883.

In numele Comitetului parochialu.

Teodosiu Moțu, m. p.
președ. com.

scirea mea: **Georgiu Popoviciu**, m. p. protopresbiteru insp. de școle.

Concursu pentru suplinirea postului învățăto-rescu în modu definitiv, dela școla gr. or. română a *Cianadulă-Sărbescă*, cottulu Torontalu prin acesta se scrie concursu cu terminu de alegere pe 20 Iuliu a. c. st. v.

Emolumintele împreunate cu acest post învățăto-rescu sunt următorele: 1) Salariu fix 266 fl. 2) 50 meți 30 Hect. de grâu cl. II-a 3) pentru lemne sin-cru învățatoriulu 20 fl. v. a. 4) pașalul scriptu-ricu 6 fl. v. a. 5) 2 jugere pământu arătoriu și grădină estr. de 400 □ 6) Pentru trăsuri și carne la conferințele învățătorescu comitetulu paro-chialu se va îngriji 7) Dela îngropaciuni mari unde fi poftitu 50 cr. dacă însă prohodulu se va ținea în biserică 1 fl. v. a. dela îngropaciuni mici 20 cr. locuință liberă cu 2 chilii.

Dela recurenți se cere se producă testimoniul preparandialu și de cualificațiune pentru stațiune de frunte saă de I clasă. Numai în lipsa acestora, se vor lua în considerațiune suplicele recurenților fără testi-moniul de cualificațiune numai pre lângă celu pre-parandialu, dară totu de I clasă; cu acestea având lângă recursu se alătore și celelalte documinte pre-scise în „statut. org.” și ale adresa comitetulu paro-chialu, să le trimită M. O. Domnu inspectoru școlaru T. Popoviciu în Sajtény (Csanád-megye) până la ziua alegerei. Cei ce vor poșede cât mai multu cunoscința limbei magiare saă germane vor fi preferiti.

Dela acei recurenți cari nu sunt cunoscuti în persună poporulu, se poștesce, până la ziua alegerei, a se presenta în S. biserică din locu spre a-și arăta desteritatea în tipicu și cântările bisericesci.

Sig. Cianadulă-Sărbescă, 22 Maiu 1883.

Vasiliu Stancu, m. p.

Laza Nicolai, m. p.

notariu comit. par.

președ. comit. par.

In conțelegere cu mine: **Teodoru Popoviciu**, m. p. insp. școl.

Se escrie concursu pe stațiunea învățătorescă gr. or. din *Ciacova*, protopopiatulu Timișori cu terminu până în 10 Iuliu st. v. a. c. Salariulu anualu 500 fl. pentru lemne 50 fl. din care are a se încălzi și școla, 2 $\frac{1}{2}$ jugere pământu de semănatu și quartiru liberu.

Recurenții aș se producă testimoniul despre ab-solvirea preparandiei, cualificațiune și atestatu de moralitate pre lângă limba maternă se scie unguresce și nemșese a propune, vor fi preferiti cei ce sciu nota de cântare, înainte de alegere aș să se presente în vre-o Duminecă în biserică spre a-și arăta desteri-tatea în cântări și tipicu. Recursele adresate comi-tetulu școlasticu cătră președintele Ilie Ioanoviciu.

Ciacova 8 Iuniu 1883.

Comitetul parochialu.

In conțelegere cu Dlu **Dimitriu Dolga**, m. p. insp. de școle

Se escrie concursu pentru ocuparea postului de suplinte învățătorescu pre lângă neputinciosulu în-vățătoriu Iacobu Iana, din comuna *Statina*, aflătore în diecesa Caransebeșului, protopresbiteratul Biserică-albe, comitatulu Caraș-Severinu, amăsuratu părin-tescui ordinațiunii Consist. dto 4 Maiu 1882 Nr. 282 scol. cu terminu până în 6/18 Augustu a. c. în carea și va fi și alegerea suplintelui.

Salariulu învățătorescu este: a) în bani gata 316 fl; alegendulu suplinte va capeta $\frac{2}{3}$ și $\frac{1}{3}$ va remănea neputinciosulu învățătoriu cât va trăi, pre-lângă $\frac{2}{3}$ de salariu mai are suplintele încă 10 fl. pașalul conferinționale, 4 orgii de lemne pentru încăl-direa școlei, quartiru liberu cu grădină de legumi și $\frac{1}{2}$ jugeru grădină estravilană.

Doritorii de a ocupa acest post sunt avisati a-și trimită re-cursele lor bine instruite conform stat. org. bis. regulamentulu pentru învățatori Prea On. Domnu protopresbiteru Iosifu Popoviciu, în Iamă până în 1 Augustu 1883 că cele mai târziu nu se vor lua în considerare.

Comitetul parochialu.

In conțelegere cu protopresbiterulu tractualu.

Conform ordinațiunei Ven. Consist. diecesanu alu Caransebeșului din 17 Martie a. c. Nr. 83 S. se escrie concursu pentru ocuparea postului de învăț-ătoriu la școla confesională gr. or. rom. din comuna *Jurjova*, în protopresb. Oraviței, cu terminulu de con-curare inclusive 30 Iulie, când în 31 Iulie a. c. va fi alegerea.

Emolumentele împreună cu acest post sunt :
1) Salariu anual în bani gata 300 fl. v. a. 2) Cuartir liber cu două începeri și o grădină de $\frac{1}{2}$ juger în travilană. NB Școla mai poșede 2 jugere pământ în travilană, carele se va esarenda în fiecare an, spre a se face completul salariului de sus.

Doritorii, cari voescă a ocupa acest post, au a-și trimite suplicele de concurs P. O. D. protopresb. și inspectoru școlar district. Andreiu Ghidiu în Oraș-mont. adresate comitetului parochial și provădate cu următoarele documinte: 1. Atestat de botez. 2. Studiele absolvate 3. Testimoniu de calificatiune. 4. Pre lângă limba maternă cunoscerea limbei germane și ceva unguresce 5. Ocupatiunea lor de până acum și conduită.

Jurjova în 7 Iunie 1883.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu protopresbiterul tractual.

Obs. Condițiunea de a se presenta concurenții în vre-o Duminecă în comună, nu are valoare, în urma ordinațiunii resp. decisului consistorial din 17 Martie a. c. Nr. 46 S. Comuna altcum va fi îndatorată de alta parte a plăti banii conferințelor învățătorești și a scripturistice, conform otăririlor consistoriali sustătoare.

Andreiu Ghidiu, m. p.
protopresb.

Concurs se deschide pentru un stipendiu de 120 fl. v. a. din fundațiunea Gavriilă Fauru de Teiuș.

Recurenții au se asternă recursele lor până în 10. August st. vechiu a. c. la Consistoriul din Oradea-mare instruite cu adevărinte că sunt români gr. orseraci, și cu testimoniu de pre. anul școl. curent cumcă sunt diligenți întru învățăturile ramului ce și au ales. Se vor preferi descendenții de linia bărbătească din numita familiă Fauru, apoi descendenții din linia femească.

Arad, în 20. Iuliu 1883.

Ioan Mețianu, m. p.

Episcopul Aradului

Se escrie concurs pe stațiunea învățătorească vacantă de clasa II dela școla de băieți din opidul B. Comloșu, cu terminul alegerii pe 17/29. Iuliu a. c.

Emolumentele anuale sunt: în bani 500 fl. v. a. 2 jugere catastrale pământ arătoriu de clasa primă, 6 orgii paie din care are a-se încălzi și școla; 400 \square^o grădină intravilană pentru legumi; — dela înmormântare unde va fi chemat 64 cr. v. a., pentru nobilizarea (ocularea) pomilor din grădina de pomi 20 fl. cortel cu două chilii, cămară, podrum și pod.

Acastă stațiune învățătorească fiind de clasa primă dela recurenți se recere se poșede calificatiune eminentă. — Doritorii de a recurge la această stațiune sunt avisați a-și instrui recursele conformu prescrișorilor din statutul organic și a-le substerne inspectorului cercual de școle Paul Tempea în Nagy-Torák cottul Torontal, — precum și a se înfățișa până la alegere în atare Duminecă sau serbătore în fața locului spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

B. Comloșu la 22. Mai 1883.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine: Paul Tempea, m. p. inspec. de școle.

În urmarea ordinațiunilor Vener. Consistoriu eparchial din 3/15. Mai Nr. 1458 a. c. pentru în-deplinirea stațiunii învățătorești din *Pilu-mare*, comit. Aradului, protosbit. Chișineului, se deschide concurs cu termin de alegere pe Duminecă din 10. Iuliu a. c.

Emolumentele sunt: 500 fl. v. a. cortel liber cu grădină de legumi, dela înmormântări mari 50 cr. iară dela cele mici câte 20 cr. v. a.

Dela recurenții preparanți sau teologi, se pot-tesce testimoniu cu calificatiune de frunte. Cei cu clase gimnasiali vor fi preferiți. — Recursele, până în 7. Iuliu st. v. au a-le substerne la D. protopop și inspectore școlar Petru Chirilescu în Chitighazi (Kétegyháza). — Voitorii de a dobândi această stațiune până la timpul alegerii, în vre-o Duminecă sau serbătore, vor avé de a-se presenta la biserica din loc, spre a-și arăta desteritatea în cântări și tipic. — Alesul își va ocupa stațiunea, numai cu începutul anului școlastic viitoriu.

Dat în Pilu-mare la 7. Mai 1883.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine: Petru Chirilescu, m. p. protopresbiter și inspector școlar.

Concurs pentru parochia vacantă din comuna Conopu, protopresbiteratul Totvaradie cu termin de alegere pe 10/22. Iuliu 1883. care parochie e clasificată de a 3-a clasă.

Emolumentele sunt: $\frac{1}{2}$ sesiune pământ arătoriu care aduce venit curat de 87 fl. Biru dela 185 de numere de case una măsură cucuruș sfarmat calculat în suma 222 fl. Stolele îndatinat calculate în 108 fl. Suma 417 fl.

Doritorii de a dobândi această parochia sunt preferiți a-se presenta până la ziua de alegere în biserica din Conopu pentru de a-și arăta desteritatea în cântare și predică.

Recursele ajustate conform statutului organic sunt a-se trimite Reverendissimului Domn Vasile Beleşu protopresbiter în Totvaradia per Sobor Conopu, 29. Mai st. v. 1883.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine: Vasile Beleşu, m. p. protopop

Licitatiune minuendă.

Comuna bis. rom. gr. or. din Lipova, voescă face de nou acoperemintul bisericeii — și acest lucr este specificat la 6474 fl. 40 cr. anume: lucrul darului, cu material 652 fl. 80 cr, lucrul lemnului cu material 2597 fl. 60 cr. lucrul tincheriei cu material 3124 fl. lucrul petrarului, cu material 100 fl. v. a.

Doritorii cari voescă a întreprinde acest lucru au a-și trimite ofertele și resp. — sunt poștiți la licitatiune minuendă, ce se va ținea în ziua de Săptămăni petru 29 Iunie a. c. st. v. provăduți cu vadiul uscat de 10%. Planul și condițiunile se pot vedea în zilele la subscrisul presidentului comitetului.

Din ședința comitetului parochial ținută în Lipova la 13/25 Iunie 1883.

Ioan Teran, m. p. protopresb.